

Ekološko planiranje proračuna (priprava "zelenog proračuna")

Miranda Groff Ferjančič
Uprava za proračun

- A. Struktura proračuna
- B. Plan programa razvoja
- C. Ekološko planiranje proračuna

O proračunu

STRUKTURA PRORAČUNA

1. OPĆI DIO

PRIHODI I
RASHODI

EKONOMSKA
KLASIFIKACIJA
• SUFICIT/DEFICIT

2. POSEBNI DIO

RASHODI

- INSTITUCIONALNA
KLASIFIKACIJA
- PROGRAMSKA
KLASIFIKACIJA

3. PLAN PROGRAMA RAZVOJA

RASHODI -
PROJEKTI /
AKTIVNOSTI

- PROGRAMSKA KLA
SIFIKACIJA

A. Struktura proračuna

1. Opći dio

I. SPLOŠNI DEL	
A. Bilanca prihodkov in odhodkov	
	v EUR
Konto	Sprejeti proračun 2023
I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	11.842.143.586
TEKOČI PRIHODKI (70+71)	10.230.934.859
II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43+45)	13.360.371.823
40 TEKOČI ODHODKI	3.978.466.905

- Sastoji se od računa prihoda i rashoda, računa financijske imovine i ulaganja te računa za financiranje.
- Prikazuje primitke i rashode proračuna prema ekonomskoj klasifikaciji (prema vrsti rashoda).
- Ukazuje nam na to kako se ili što plaća iz proračuna.

2. Posebni dio

Prava na proračunsku potrošnjo

Objašnjenje finansijskih planova

II. POSEBNI DEL		v EUR
BLC / NADSKUPINA / SP / PU / POL / PRG / POD		Sprejeti proračun 2023
A Bilanca odhodkov		13.360.371.823
1 NEVLADNI PRORAČUNSKI UPORABNIKI		68.152.209
11. PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE		3.529.485
1111 Predsednik Republike Slovenije		3.529.485
01 POLITIČNI SISTEM		3.529.485
0101 Politični sistem		3.529.485
010101 Dejavnost predsednika Republike Slovenije		3.237.184
010102 Dejavnost bivšega predsednika Republike Slovenije		292.301
121. DRŽAVNI ZBOR		29.750.000
1211 Državni zbor		29.750.000
01 POLITIČNI SISTEM		29.750.000
0101 Politični sistem		29.750.000
010103 Dejavnost državnega zbora		29.750.000
122. DRŽAVNI SVET		2.762.437
1212 Državni svet		2.762.437
01 POLITIČNI SISTEM		2.762.437
0101 Politični sistem		2.762.437
010104 Dejavnost državnega sveta		2.762.437
123. DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA		641.720
1213 Državna volilna komisija		641.720
01 POLITIČNI SISTEM		641.720
0101 Politični sistem		641.720
010105 Izvedba in nadzor volitev in referendumov		641.720
124. VARUH ČLOKOVIH PRAVIC		3.793.553
1214 Varuh človekovih pravic		3.793.553
01 POLITIČNI SISTEM		3.793.553
0102 Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic		3.793.553
010203 Odprava in preprečevanje kršitev človekovih pravic		3.535.553
010206 Izvajanje opcijskega sporazuma		258.000
125. INFORMACIJSKI POOLBAŠČENEC		2.535.558
1215 Informacijski pooblaščenec		2.535.558
01 POLITIČNI SISTEM		2.535.558
0102 Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic		2.535.558
010205 Dostop do informacij javnega značaja in varstvo osebnih podatkov		2.535.558
127. NACIONALNA AGENCIJA RS ZA KAKOVOST V VISOKEM SOLSTVU		1.590.154
1217 Nacionalna agencija RS za kakovost v visokem solstvu		1.590.154
19 IZOBRAŽEVANJE IN SPORT		1.590.154
1905 Višje in visokošolsko izobraževanje		1.590.154
190503 Spodbujanje kakovosti v visokem solstvu		1.590.154
131. USTAVNO SODIŠČE		5.496.994
1311 Ustavno sodišče		5.496.994
01 POLITIČNI SISTEM		5.496.994
0102 Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic		5.496.994
010202 Dejavnost ustavnega sodišča		5.496.994
132. RAČUNSKO SODIŠČE		7.601.400
1312 Računsko sodišče		7.601.400
02 EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA		7.601.400
0203 Fiskalni nadzor		7.601.400
020301 Dejavnost računskega sodišča		7.601.400
134. DRŽAVNA REVIZIJSKA KOMISIJA		1.951.652
1314 Državna revizijska komisija		1.951.652

Spremembe proračuna RS za leto 2023

1. IZHODIŠČA SPREMENB PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2023

Spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2023 (v nadaljevanju: spremembe proračuna 2023) so pripravljene v izjemnih okoliščinah zaradi negotovih razmer, povezanih s posledicami vojne v Ukrajini in z geopolitičnim položajem Slovenije, energetske krize, inflacijo, ovirami v dobavnih verigah, pa tudi s prisotnostjo endemije COVID-19 ter posledično s spremenljivimi makroekonomskimi okoliščinami. V prvi polovici leta 2023 UMAR zaradi zaostrenih razmer napoveduje občutna umiritev gospodarske rasti. Osredotočenost ekonomskih in proračunskih politik se bo prepletala z ukrepi za blažitev druginje ter izvajanjem strukturnih ukrepov za povečanje odpornosti gospodarstva, ki bodo podprti z investicijami na ključnih področjih.

Pri načrtovanju sprememb proračuna 2023 so bile upoštewane usmeritve za pripravo Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2023 in Predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2024, ki jih je Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) sprejela s sklepom št. 41003-6/2022/2 z dne 1. 7. 2022, ter s sklepom št. 41003-7/2022/2 z dne 21. 7. 2022, Izvedbeni načrt Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2014-2020 (v nadaljnjem besedilu: INOP), ter Jensenska napoved gospodarskih gibanj 2022, ki jo je izdal Urad za makroekonomske analize in razvoj.

S spremembami proračuna 2023 se vlada odziva na nepredvidljive gospodarske in javnofinančne razmere, zato spremembe proračuna 2023 vključuje tudi ukrepe predvsem za blaženje posledic druginje za gospodinjstva in gospodarstvo.

Hkrati se s spremembami proračuna 2023 želi ohraniti razvojno naravnost proračuna z relativno visoko ravniijo investicij, podprtimi z EU viri iz mehanizma za okrevanje in odpornost in sredstev večletnega finančnega okvirja 2014-2020. Sredstva mehanizma za okrevanje in odpornost, kot finančna podpora EU, so namenjena ublažitvi gospodarskih in socialnih učinkov epidemije, za povečanje trajnosti in odpornosti gospodarstva ter za izboljšanje pripravljenosti na izzive zelenega in digitalnega prehoda. Države članice so za uporabo mehanizma pripravile načrte za okrevanje in odpornost, v katerih so začrtale svoje programe reform in naložb za naslednja leta. S tem v zvezi je pred vlado RS tudi izziv, kako bo nadomestila 286 mio EUR manj nepovratnih sredstev iz EU kot je bilo prvotno predvidenih.

Načrtovanje sredstev evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2014-2020 se zaradi prepočasnega črpanja v preteklih letih intenzivira v letu 2023. Sredstva za izvajanje kohezijske politike za programsko obdobje 2021-2027 so načrtovana v splošni proračunski rezervaciji pri Ministrstvu za finance, dokler ne bodo določena in razdeljena skladno z Izvedbenim načrtom Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2021-2027.

2. Posebni dio

- Prikazuje sadržaj/namjenu upotrebe javnih sredstava u financijskim planovima svakog proračunskog korisnika ili skupine proračunskih korisnika.
- Uključuje rashode i druge operativne rashode prikazane prema politici, programu i potprogramu.
- Ukazuje nam na to tko (koja institucija) troši proračun i u kojim programskim područjima.

3. Plan programa razvoja

III. NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV 2023-2026

v EUR

Politika / Program / Podprogram / Ukrepi-Skupine projektov / (Šifra skrbnika) Ukrepi-Projekti / Viri financiranja	Začetek	Konec	Sprejeta vrednost *	Izhodišna vrednost **	*** % realizacije	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan po 2026
01 POLITIČNI SISTEM						77.317.066	16.253.073	12.028.659	42.000	0
0101 Politični sistem						36.683.642	1.796.054	34.500	15.000	0
010101 Dejavnost predsednika Republike Slovenije						3.257.184	1.622.800	0	0	0
1111-18-S001 Posodobitev osnovnih sredstev v UPRS						163.737	110.800	0	0	0
(1111) 1111-18-0001 Posodobitev osnovnih sredstev v UPRS	28.07.2017	31.12.2024	948.905	1.200.000	35,6%	163.737	110.800	0	0	0
PV Proračunski viri						163.737	110.800	0	0	0
1111 Predsednik Republike Slovenije						163.737	110.800	0	0	0
Ukrepi						3.093.447	1.512.000	0	0	0
(1111) 1111-11-0001 Delovanje UPRS	01.01.2011	31.12.2024	33.500.732		76,5%	3.093.447	1.512.000	0	0	0
PV Proračunski viri						3.093.447	1.512.000	0	0	0
1111 Predsednik Republike Slovenije						3.093.447	1.512.000	0	0	0
010102 Dejavnost bivšega predsednika Republike Slovenije						272.301	20.000	0	0	0
Ukrepi						272.301	20.000	0	0	0
(1111) 1111-11-0003 Delovanje PBP	01.01.2011	31.12.2024	878.223		63,0%	272.301	20.000	0	0	0
PV Proračunski viri						272.301	20.000	0	0	0
1111 Predsednik Republike Slovenije						272.301	20.000	0	0	0
010103 Dejavnost državnega zbora						29.750.000	0	0	0	0
1211-11-S001 Investicije v Državnem zboru Republike Slovenije						1.570.000	0	0	0	0
(1211) 1211-20-0002 Nakup opreme Državnega zbora	12.07.2019	31.12.2023	800.388	985.000	31,2%	315.800	0	0	0	0
PV Proračunski viri						315.800	0	0	0	0
1211 Državni zbor						315.800	0	0	0	0
(1211) 1211-20-0003 Investicijsko vzdrževanje in obnove	12.07.2019	31.12.2023	765.344	880.584	48,9%	230.000	0	0	0	0
PV Proračunski viri						230.000	0	0	0	0
1211 Državni zbor						230.000	0	0	0	0
(1211) 1211-20-0004 Informacijska oprema Državnega zbora	12.07.2019	31.12.2023	1.071.627	1.071.627	48,3%	370.000	0	0	0	0
PV Proračunski viri						370.000	0	0	0	0
1211 Državni zbor						370.000	0	0	0	0
(1211) 1211-20-0005 Vzdrževanje in oprema službenih stanovanj	12.07.2019	31.12.2023	178.396	178.396	2,9%	45.000	0	0	0	0
PV Proračunski viri						45.000	0	0	0	0
1211 Državni zbor						45.000	0	0	0	0
(1211) 1211-20-0006 Razvoj informacijskega sistema Državnega zbora	12.07.2019	31.12.2023	2.071.384	2.490.000	31,4%	610.000	0	0	0	0
PV Proračunski viri						610.000	0	0	0	0
1211 Državni zbor						610.000	0	0	0	0
Ukrepi						28.180.000	0	0	0	0
(1211) 1211-20-0001 Izvajanje dejavnosti Državnega zbora	01.01.2020	31.12.2023	110.155.624		44,9%	28.180.000	0	0	0	0
PV Proračunski viri						28.180.000	0	0	0	0
1211 Državni zbor						28.180.000	0	0	0	0
010104 Dejavnost državnega sveta						2.762.437	44.904	0	0	0
1212-11-S001 Investicije Državnega sveta						114.902	44.904	0	0	0
(1212) 1212-21-0002 Obnova opreme Državnega sveta od 2023 do 2024	16.08.2021	31.12.2024	159.806	147.028	0,0%	114.902	44.904	0	0	0
PV Proračunski viri						114.902	44.904	0	0	0
1212 Državni svet						114.902	44.904	0	0	0
Ukrepi						2.647.535	0	0	0	0
(1212) 1212-11-0001 Opravljanje dejavnosti Državnega sveta	01.01.2011	31.12.2023	27.060.035		80,3%	2.647.535	0	0	0	0
PV Proračunski viri						2.647.535	0	0	0	0
1212 Državni svet						2.647.535	0	0	0	0
010105 Izvedba in nadzor volitev in referendumov						641.720	108.350	34.500	15.000	0
1213-11-S001 Izvedba volitev in referendumov						47.026	108.350	34.500	15.000	0
(1213) 1213-20-0001 Informacijski sistem za podporo volitev	02.07.2019	31.12.2024	1.455.376	1.500.000	36,8%	14.026	91.350	0	0	0
PV Proračunski viri						14.026	91.350	0	0	0

3. Plan programa razvoja

- Rashodi se planiraju prema:
 - strukturi programske klasifikacije ,
 - pojedinačnim mjerama i projektima, i
 - izvorima financiranjana godišnjoj osnovi za sveukupnu provedbu projekata i mjera.
- Ovakva klasifikacija rashoda pridonosi pružanju najdetaljnijeg odgovora na pitanje o tome na što se troše javna sredstva.

B. Plan programa razvoja

Koja je razlika između 2. i 3. dijela?

„PLANIRANJE PRORAČUNA PO STAVKAMA”

Ministarstvo okoliša

- Plaće 30 mil. EUR
- Robe i usluge 80 mil. EUR
- Ulaganja 100 mil. EUR

„PLANIRANJE PRORAČUNA PREMA PROGRAMIMA I UČINCIMA”

Ministarstvo okoliša

- Čista voda 35 mil. EUR

Cilj: Osigurati čistu vodu za 90% kućanstava.

- Parkovi i zelene površine 15 mil. EUR

Cilj: 75% građana ima pristup zelenim površinama u krugu manjem od 1 km od svojih domova.

Programska klasifikacija:

- Ukazuje nam na to u kojim područjima Slovenija provodi svoje zadatke i programe.
- Predstavlja osnovu za uvođenje proračuna usmjerenog na rezultate.
- Programska klasifikacija u Sloveniji kategorizira proračunske rashode prema:
 - politikama – 24
 - programima – 114
 - potprogramima – 310

Obrazac projekta za PPR

PROJECT SUMMARY (according to the plan in force, in EUR)

Form 3: Development Programme Plan

Code in DPP:		Element v DPP:	Project
Name:	Ministry of	Program:	No
Long title:	Ministry of	Administrator in NRP:	
Carrier / Investor:		Group of projects:
Leader:		Flagship sub-programme:
Kind:	INV - Other investments	Tip:	O - Other
Condition:	In the implementation	NOO measure:	
Comprehensive project:		Ancestor (. project):	
Territorial units:	Slovenia 100 %	State aid:	
		Rate:	

Purpose and objectives

Description of the status and of the progress envisaged

Event	Date	Label	Event	Date	Label	Implementation reports	Novelacije IP
Confirmation DIP / Start of funding:	02.08.2022		Start of implementation:	01.01.2023			
Confirmation of PIZ:			Useful permission:				
IP confirmation:	02.08.2022		End of funding:	31.12.2026			
Building permit:							

Baseline	Accepted value	Valid Value	EXPENDITURES						
			Expenditure before 2022	Expenditure 2022	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan after 2025
	100,00%	100,00%							

SOURCES OF FUNDING	FUNDING DYNAMICS							
	Funded before 2022	Funded 2022	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan after 2025	
RESOURCES TOTAL								
Budget resources								
Type PP: 1 - Budget expenditure								
PP: 6193 - Informatization of the Ministry								
K4: 4020 - Office and general material and services								
K4: 4021 - Special materials and services								
K4: 4025 - Current maintenance								
K4: 4029 - Other operational expenditure								
K4: 4202 - Purchase of equipment								
K4: 4207 - Purchase of intangible property								

Consistency:	Compliance:	The plan in force equals to the realization before:
--------------	-------------	---

C. Ekološko planiranje proračuna

Što znači pojam „ekološki“?

Ne postoji
jedinствена
definicija.

„Ekološke“ proračunske stavke
one su koje pozitivno pridonose ciljevima zaštite okoliša kako je
navedeno u Uredbi o taksonomiji.

Ekološko/"zeleno" planiranje proračuna

- Predstavlja novi koncept koji je usmjeren na integraciju klimatskih ciljeva i ciljeva zaštite okoliša u proračunski proces.
- Cilj mu je osigurati da se klimatski i okolišni utjecaji zbog svoje važnosti u dovoljnoj mjeri uzimaju u obzir u okviru kreiranja proračuna i fiskalne politike, čime se osigurava usklađenost u ispunjavanju nacionalnih i međunarodnih obveza.
- Odnosi se na prihode i rashode te primitke i rashode.
- Koristi se za izdavanje zelenih obveznica i pristup sredstvima EU-a (povratnim i bespovratnim).
- Usmjeren je na ostvarenje ekonomskih te društvenih i okolišnih ciljeva, čime pridonosi održivom razvoju.

Uredba EU-a o taksonomiji

Klasifikacijski sustav kojim se uspostavlja popis okolišno održivih ekonomskih aktivnosti:

1. Ublažavanje klimatskih promjena
2. Prilagodba na klimatske promjene
3. Održiva upotreba i zaštita vodnih i morskih resursa
4. Prijelaz na kružno gospodarstvo
5. Sprječavanje i kontrola onečišćenja
6. Zaštita i oporavak biološke raznolikosti i ekosustava

Načelo nenanošenja bitne štete

Prema načelu nenanošenja bitne štete određeni se projekt smatra štetnim ako:

- uzrokuje značajnu količinu emisija stakleničkih plinova
- uzrokuje pogoršanje negativnih učinaka na postojeće ili očekivane klimatske uvjete ili na ljude, prirodu ili imovinu
- pogoršava dobro stanje ili ekološki potencijal vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode, ili dobro ekološko stanje morskih voda
- uzrokuje značajnu neučinkovitost upotrebe materijala ili izravne ili neizravne upotrebe prirodnih resursa, ili uzrokuje značajno povećanje, spaljivanje ili odlaganje otpada, ili ako dugoročno odlaganje otpada može uzrokovati značajnu i dugoročnu štetu za okoliš
- uzrokuje značajno povećanje emisija onečišćujućih tvari u atmosferu, vodu ili tlo
- značajno šteti dobrom stanju i otpornosti ekosustava ili šteti stanju očuvanosti staništa i vrsta, uključujući one od interesa za EU

Praćenje rashoda ekološkog proračuna

Proces utvrđivanja, mjerenja i monitoringa ekoloških proračunskih prihoda, rashoda, u svrhu pružanja pregleda proračunskog financiranja projekata i mjere za ostvarenje klimatskih ciljeva i ciljeva zaštite okoliša.

Slovenski pristup

Doprinos projekata i mjera ciljevima zaštite okoliša i načelo nenanošenja bitne štete:

Projekt/mjera:				
Projekt/mjera Označavanje	+2 – povoljno	+1 – mješovito	0 – neutralno	-1 – nepovoljno
Ciljevi zaštite okoliša	Doprinos			
	+ pozitivno	0 - neutralno / nema dostupnih podataka	- negativno	
Ublažavanje klimatskih promjena				
Prilagodba na klimatske promjene				
Održiva upotreba i zaštita vodnih i morskih resursa				
Prijelaz na kružno gospodarstvo				
Sprječavanje i kontrola onečišćenja				
Zaštita i oporavak biološke raznolikosti i ekosustava				
UKUPNO				

Praćenje ukupnog doprinosa

Ukupan doprinos	Označavanje	Ponderiranje
Pozitivan doprinos jednom ili više ciljeva zaštite okoliša, bez negativnog	+2 povoljno	100%
Istovremeno pozitivni i negativni doprinosi	+1 mješovito	40%
Nema značajnog doprinosa (pozitivnog ili negativnog) ili nema dovoljno podataka za procjenu doprinosa	0 – neutralno	10%
Negativan doprinos jednom ili više ciljeva zaštite okoliša, bez pozitivnog	-1 – nepovoljno	0%